

Lublin, 11 października 2010 r.

RIO – II – 601/23/2010

Pan Mirosław Kutera
Wójt Gminy Trzeszczany
Trzeszczany Pierwsze 194
22 - 554 Trzeszczany

Szanowny Panie Wójcie,

W dniach od 29 marca do 6 sierpnia 2010 roku inspektor Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie – Marta Woźnica – przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Trzeszczany. Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli kompleksowej. Protokół omówiono i podpisano w dniu 12 sierpnia 2010 r.

Stwierdzone w toku czynności kontrolnych nieprawidłowości były wynikiem nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa bądź błędnej ich interpretacji, a wśród nich należy zwrócić uwagę na nieprawidłowości związane z naliczeniem jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli za 2009 r., realizacją dochodów budżetowych oraz zamówieniami publicznymi.

W zakresie nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolującą stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej:

1.1. Niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, w wyniku nieuwjęcia w wykazie ksiąg rachunkowych zestawienia sald ksiąg pomocniczych, niewskazanie wersji oprogramowania stosowanego w ewidencji podatkowej, nieopisanie działania opcji „Analiza stawek podatkowych”, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” oraz momentu rozpoczęcia amortyzacji.

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, przez:

- ujęcie w wykazie ksiąg rachunkowych zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych,
- określenie wersji stosowanego oprogramowania komputerowego,
- sporządzenie opisu działania opcji „Skutki finansowe...”, stanowiącej podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP,
- podanie reguły, według której jednostka będzie wyznaczała początek okresu amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 2, pkt 3 lit. b i c w związku z art. 13 ust. 1 pkt 4 oraz art. 32 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Bieżące aktualizowanie dokumentacji opisującej politykę rachunkowości należy do obowiązków kierownika jednostki, zgodnie z przepisami art. 10 ust. 2 tej ustawy – str. 7, 34, 49, 101 protokołu.

1.2. Nieujmowanie w księgach rachunkowych na bieżąco zobowiązań wynikających z faktur z odroczonym terminem płatności (faktury ujmowano pod datą ich zapłaty).

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) – str. 11, 12 protokołu.

1.3. Nieujęcie w księgach rachunkowych Urzędu Gminy roku 2009 wszystkich kosztów, obciążających w tym roku jednostkę (na łączną kwotę co najmniej 16.691,34 zł).

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do

przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości – str. 12, 13 protokołu.

1.4. Dokonanie wydatków na podstawie dokumentów niesprawdzonych pod względem formalno - rachunkowym oraz niezatwierdzonych do wypłaty (przypadki).

Wydatków ze środków publicznych dokonywać na podstawie dowodów źródłowych, sprawdzonych i zatwierdzonych do wypłaty przez osoby do tego upoważnione, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości – str. 13 protokołu.

1.5. Wykazanie – w zestawieniu obrotów i sald Urzędu Gminy i budżetu gminy na koniec 2009 r. – stanu należności i zobowiązań na niektórych kontach rozrachunkowych tzw. „per saldem”.

Zestawienie obrotów i sald sporządzać na podstawie zapisów na kontach księgi głównej, zgodnie z przepisami art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości – str. 14 protokołu.

1.6. Przypadki naruszenia porządku systematycznego przy ewidencjonowaniu operacji gospodarczych.

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- a) operacje związane z refundacją przez Powiatowy Urząd Pracy wynagrodzeń pracowników interwencyjnych ujmować w księdze głównej Urzędu Gminy na kontach
- naliczenie wynagrodzeń i składek należnych od pracodawcy:
    - Wn 240 „Pozostałe rozrachunki”,
    - Ma 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,
    - Ma 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,
  - naliczone zaliczki na podatek dochodowy i składki należne od pracownika:
    - Wn 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,
    - Ma 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,
    - Ma 225 „Rozrachunki z budżetami”,
  - wypłata wynagrodzeń pracownikom interwencyjnym, odprowadzenie należnych podatków i składek:
    - Wn 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,
    - Wn 225 „Rozrachunki z budżetami”,
    - Wn 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,
    - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej”,
  - refundacja wydatków przez Powiatowy Urząd Pracy (jeżeli dokonana jest w tym samym roku, w którym poniesiono wydatki):

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej”,

Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”

oraz dodatkowo, na podstawie polecenia księgowania techniczny zapis ujemny po obu stronach konta 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,

b) operacje gospodarcze związane z naliczeniem i przekazaniem odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych ujmować w księgach rachunkowych Urzędu Gminy na kontach:

- naliczenie odpisu na fundusz:

Wn 400 „Koszty według rodzajów”,

Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”,

- przekazanie środków z rachunku bieżącego na rachunek bankowy zakładowego funduszu świadczeń socjalnych:

Wn 240 „Pozostałe rozrachunki”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej”,

c) naliczenie i spłatę odsetek od kredytów ewidencjonować na kontach:

* w księdze głównej budżetu gminy:

- naliczenie odsetek od kredytu:

Wn 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,

Ma 134 „Kredyty bankowe”,

- spłata odsetek:

Wn 134 „Kredyty bankowe”,

Ma 133 „Rachunek budżetu”

oraz jednocześnie:

Wn 902 „Wydatki budżetu”,

Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,

* w księdze głównej Urzędu Gminy:

Wn 750 „Przychody i koszty finansowe”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej”,

d) przychody ze sprzedaży składników majątkowych ujmować na koncie Ma 760 „Pozostałe przychody i koszty”,

zgodnie z zasadami ich funkcjonowania określonymi w załącznikach Nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.”, w związku z przepisami § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu

terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r.” – str. 17, 18, 51 protokołu.

- 1.7. *Nieobjęcie ewidencją analityczną do kont 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu” według podziałek klasyfikacji budżetowej wszystkich zrealizowanych dochodów i wydatków budżetu.*

Ewidencję analityczną do kont 901 „Dochody budżetu” oraz 902 „Wydatki budżetu” prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie stanu poszczególnych dochodów i wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji, zgodnie z zasadami ich funkcjonowania, określonymi w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r., w związku z przepisami § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – str. 18 protokołu.

2. W zakresie operacji pieniężnych i rozrachunków:

- 2.1. *Nieprzeprowadzenie na 31 grudnia 2009 r. inwentaryzacji rozrachunków ujętych na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.*

Na koniec każdego roku obrotowego przeprowadzać inwentaryzację należności i zobowiązań, w tym ujętych na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o rachunkowości – str. 28 protokołu.

3. W zakresie wykonania budżetu:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

- 3.1.1. *Niezachowanie terminu powstania i wygaśnięcia obowiązku podatkowego w podatku rolnym.*

Przestrzegać terminów powstania i wygaśnięcia obowiązku podatkowego w podatku rolnym, określonych w przepisach art. 6a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), zgodnie z którymi obowiązek podatkowy w podatku rolnym powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku i wygasa ostatniego dnia miesiąca, w którym przestały istnieć okoliczności uzasadniające ten obowiązek – str. 35 protokołu.

3.1.2. Wypłacanie w 2009 r. inkasentom wynagrodzenia prowizyjnego w zawyżonej wysokości, w wyniku zaliczania do podstawy naliczenia prowizji kwoty zainkasowanych odsetek za zwłokę i kosztów upomnień.

Wynagrodzenie za inkaso ustalać i wypłacać od sumy zainkasowanych kwot podatków – rolnego, leśnego i od nieruchomości w wysokości określonej w postanowieniach § 3 uchwały Rady Gminy Nr XVIII/127/2000 z dnia 21 grudnia 2000 r. – str. 38, 39 protokołu.

3.1.3. Udzielanie ulg inwestycyjnych oraz zwolnień z tytułu zakupu gruntów, mimo niezłożenia przez podatników informacji o otrzymanej pomocy publicznej bądź oświadczenia o nieotrzymaniu pomocy publicznej na wymaganym formularzu.

Od podatników, ubiegających się o ulgę inwestycyjną bądź zwolnienie z tytułu zakupu gruntów, egzekwować informacje dotyczące wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz informacje o otrzymanej pomocy publicznej, zawierające w szczególności wskazanie dnia i podstawy prawnej jej udzielenia, formy i przeznaczenia – na wymaganym formularzu, którego wzór stanowi załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 53, poz. 312) albo oświadczenie o nieotrzymaniu pomocy, stosownie do przepisów art. 37 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.). W przypadku niezłożenia tych informacji (oświadczenia), odmawiać udzielenia pomocy, mając na uwadze przepisy art. 37 ust. 7 cytowanej ustawy – str. 39, 40 protokołu.

3.1.4. Niewystawienie tytułów wykonawczych i w konsekwencji dopuszczenie do przedawnienia zaległości podatkowych w kwocie ogółem 1.159,20 zł.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.).

Wyjaśnić, czy wobec podatników wskazanych w protokole kontroli, posiadających zaległości podatkowe, zaszły okoliczności przerywające bieg terminu przedawnienia w związku z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy art. 70 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2002 r., w myśl których bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek pierwszej czynności egzekucyjnej, o której podatnik został powiadomiony (np. przez doręczenie zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego, tzw. „wkładki”, wystawianego przez wierzyciela) oraz art. 70 § 4 – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2003 r. – w myśl których bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony. Jeżeli okaże się, że wobec tych podatników nie zaszły okoliczności przerywające bieg terminu przedawnienia, odpisać je – jako przedawnione – z kont podatników, w związku art. 59 § 1 pkt 9 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

Korzystać z uprawnienia do występowania do właściwego miejscowo urzędu skarbowego z wnioskiem o udzielenie informacji o sposobie załatwienia wniosku egzekucyjnego, stosownie do przepisów § 8 rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – str. 43, 44 protokołu.

3.1.5. Opodatkowanie podatnika w oparciu o deklarację na podatek od nieruchomości na 2009 r., w której podatnik wyliczył należny podatek dla budynków o powierzchni 874 m² wg stawki „budynki pozostałe”, mimo niezbrania materiału dowodowego, z którego wynikałoby ewentualne niewykorzystywanie tych przedmiotów opodatkowania do prowadzenia działalności gospodarczej ze względów technicznych.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 Ordynacji podatkowej.

Zwracać szczególną uwagę na fakt opodatkowania podatkiem od nieruchomości budynków, będących w posiadaniu podmiotów prowadzących działalność gospodarczą oraz na stosowaną przez te podmioty stawkę podatkową, określoną dla tego rodzaju przedmiotów opodatkowania w stosownej uchwale rady gminy.

Zgodnie z ustawową definicją budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – zawartą w przepisach art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613)

– za budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej uznaje się budynki będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych, chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych. Wyłączenie przedmiotów opodatkowania z kategorii przedmiotów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej dotyczy sytuacji, gdy nieruchomość nie jest i jednocześnie nie może być wykorzystywana do prowadzenia tej działalności gospodarczej, a powodem tego jest zdarzenie niezależne od podatnika, dotyczące stanu technicznego nieruchomości.

Celem ustalenia podstawy opodatkowania przeprowadzać kontrole podatkowe, a jeśli w sprawie wymagane są wiadomości specjalne, korzystać z uprawnienia do powołania biegłego w celu wydania opinii, stosownie do przepisów art. 281 i następnych oraz art. 197 § 1 Ordynacji podatkowej.

Jeśli okaże się, że podatnik wskazany w protokole kontroli, bezpodstawnie wykazał niższą stawkę dla części budynków, wystąpić do tego podatnika o przedłożenie korekty deklaracji również za lata ubiegłe, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku określić stosowną decyzją – na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – wysokość zobowiązania podatkowego – str. 46, 47 protokołu.

3.1.6. Nieprzekazanie na rachunek budżetu gminy wadium wniesionego przez uczestnika przetargu, który przetarg wygrał.

Wadium wniesione przez uczestnika przetargu, który przetarg wygrał, zaliczać na poczet ceny nabycia nieruchomości, co oznacza, że kwotę wadium należy przekazywać na rachunek budżetu gminy, w celu odzwierciedlenia w księgach rachunkowych stanu rzeczywistego, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości w związku z przepisami § 4 ust. 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.) – str. 50, 51 protokołu.

3.1.7. Nieprawidłowości dotyczące przetargów na zbycie nieruchomości gminnych, polegające na:

- wyznaczeniu w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży trzytygodniowego terminu na złożenie wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości ,

- niezawarcia w ogłoszeniach o przetargach wszystkich informacji o obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach których jest przedmiotem, informacji o skutkach uchylenia się od zawarcia umowy, terminów przeprowadzenia poprzednich przetargów,
- zamieszczeniu w ogłoszeniach o przetargach informacji o kwocie minimalnego postąpienia ustalonego w niewłaściwej wysokości (niższej niż 1 % ceny wywoławczej); w konsekwencji w obydwu przetargach objętych kontrolą uczestnicy zgłosili postąpienia w wysokościach określonych w ogłoszeniach, a więc zaniżonych, co miało też wpływ na zniżenie dochodów z tytułu sprzedaży kontrolowanych nieruchomości,
- ustalenie wysokości pierwszej opłaty oraz opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej zabudowanej na podstawie ceny wywoławczej zamiast na podstawie ceny uzyskanej w drodze przetargu.

W wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży zamieszczać informację o terminie do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości stosownie do przepisów art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), mając na uwadze, że zgodnie z przepisami jej art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy termin ten nie może być krótszy niż 6 tygodni.

W ogłoszeniu o przetargu zawierać wszystkie informacje wymagane przepisami, w tym informacje o obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach których jest przedmiotem (jeżeli nieruchomość nie jest obciążona i nie jest przedmiotem zobowiązań, w ogłoszeniu należy poinformować o tym fakcie) oraz informacje o skutkach uchylenia się od zawarcia umowy, stosownie do przepisów § 13 pkt 2, 3 i 7 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, a w przypadku przeprowadzania kolejnego przetargu także terminy przeprowadzenia poprzednich przetargów, stosownie do przepisów art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Przestrzegać prawa uczestników przetargu do decydowania o wysokości postąpienia, pamiętając, że nie może ono wynosić mniej niż 1 % ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych, zgodnie z przepisami § 14 ust. 3 cytowanego rozporządzenia.

W przypadku dokonywania sprzedaży lokalu wraz z prawem użytkowania wieczystego gruntu, z ceny uzyskanej w przetargu wyodrębnić cenę sprzedaży lokalu oraz cenę prawa użytkowania wieczystego wg proporcji zachodzących między nimi w cenie wywoławczej – w celu ustalenia pierwszej opłaty oraz opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego, stosownie do przepisów § 7 powołanego rozporządzenia – str. 52 - 54 protokołu.

Ponadto rozważyć wprowadzenie mechanizmów kontroli zarządczej, zapewniających udokumentowanie wykonania obowiązków wynikających z przepisów

art. 35 ust. 1 oraz art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, tj. wywieszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz ogłoszenia o przetargu w siedzibie Urzędu Gminy (np. w formie notatki służbowej, adnotacji bądź innego dowodu) – str. 52 protokołu.

3.1.8. Nieprawidłowości w zakresie realizacji dochodów z tytułu dzierżawy gruntów gminnych, polegające na:

- *nieprecyzyjnym ustaleniu w zawartej umowie okresu na jaki została zawarta (przypadek),*
- *zawieraniu kolejnych umów dzierżawy z dotychczasowymi dzierżawcami bez udokumentowania przeprowadzenia negocjacji warunków umowy – z naruszeniem zasad wynikających z uchwały Rady Gminy,*
- *niejednoznacznym określeniu zasad naliczania czynszu w umowach dzierżawy. Nieprawidłowość polegała na ustaleniu w umowach, że czynsz za I półrocze każdego roku (płatny do 30 września) należy uiścić wg cen żyta za I półrocze, przy jednoczesnym wskazaniu, że czynsz płatny jest wg ceny żyta obowiązującej w dniu zapłaty. W praktyce stosowano inny – niż podany w umowie – sposób naliczania czynszu, bowiem ceny skupu żyta (stosowane w Urzędzie Gminy do wyliczania wysokości czynszu) ogłaszane są przez Prezesa GUS za pierwsze trzy kwartały roku w terminie 20 dni po upływie trzeciego kwartału (20 października), co uniemożliwiało terminowe naliczenie czynszu na zasadach wynikających z umowy (do 30 września), stąd czynsz za I półrocze ustalano w oparciu o średnią cenę żyta za pierwsze trzy kwartały roku poprzedzającego rok, w którym naliczano czynsz,*
- *nieprawidłowym ustaleniu wysokości należnego czynszu w zawiadomieniach o płatności doręczanych dzierżawcom (na podstawie których dokonano przypisu w księgach rachunkowych) – w konsekwencji w badanej próbie zawyżono przypisane należności z tytułu czynszu dzierżawnego o kwotę 52,29 zł (przypadki).*

Dochody z tytułu dzierżawy gruntów gminnych realizować zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności:

- w umowach dzierżawy zawartych na czas oznaczony precyzyjnie ustalać okres na jaki zostały zawarte, mając na uwadze przepisy art. 693 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.),
- kolejne umowy dzierżawy z dotychczasowymi dzierżawcami – zawierane w trybie bezprzetargowym na ich wniosek – poprzedzać negocjacjami prowadzonymi przez komisję przetargową, udokumentowanymi protokołem zatwierdzonym przez wójta gminy, stosownie do przepisów § 6 ust. 2 pkt 1 tiret drugi lit. a) i pkt 2 i 3 uchwały Rady Gminy Nr XXVI/180/2009 z dnia 19 maja 2009 roku w sprawie określenia za-

- sad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości stanowiących własność Gminy Trzeszczany oraz ich wydzierżawiania lub wynajmu na okres dłuższy niż 3 lata,
- w umowach dzierżawy zawierać jednoznaczne postanowienia dotyczące sposobu ustalania wysokości czynszu, mając na uwadze przepisy art. 693 § 1 Kodeksu cywilnego. Dokonać zmian zapisów dotyczących wysokości czynszu w zawartych już umowach, w sposób umożliwiający terminowe rozliczanie dzierżawców (na przykład przez dostosowanie zapisów umownych do stosowanej praktyki naliczania czynszu dzierżawnego);
  - w zawiadomieniach o wysokości należnego czynszu (stanowiących podstawę dokonywania zapisów w księgach rachunkowych) wskazywać czynsz obliczony zgodnie z postanowieniami zawartych umów dzierżawy, w związku z przepisami art. 22 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości – str. 56 - 59 protokołu.

3.1.9. Niesporządzenie wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę.

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykazy nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę. Wykazy ten wywieszać na okres 21 dni w siedzibie Urzędu Gminy, a ponadto informację o ich wywieszeniu podawać do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych Urzędu Gminy, stosownie do przepisów art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, mając na uwadze przepisy art. 35 ust. 1b tej ustawy, stosownie do których obowiązek ten nie dotyczy oddania nieruchomości w najem lub dzierżawę na czas oznaczony do 3 miesięcy. – str. 57, 61 protokołu.

3.1.10. Nieegzekwowanie odsetek za zwłokę od nieterminowych wpłat wnoszonych przez dzierżawców i najemców. Przypadek pobrania od nieterminowej wpłaty czynszu dzierżawy odsetek obliczonych według stawki dla zaległości podatkowych.

Od nieterminowo wnoszonych należności gminy z tytułów cywilno – prawnych naliczać i pobierać odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – w wysokości ustawowej, stosownie do przepisów art. 359 § 1 w związku z przepisami art. 481 § 1 i 2 Kodeksu cywilnego – str. 60, 62 protokołu.

3.1.11 Przypadki wskazywania w fakturach przesyłanych najemcom lokali użytkowych innego, niż wynikający z umów, terminu płatności czynszu.

W przesyłanych fakturach określać termin płatności czynszu zgodnie z postanowieniami zawartych umów, mając na uwadze przepisy art. 669 § 1 Kodeksu cywilnego – str. 61, 62 protokołu.

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Niepomniejszenie podstawy obliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2009 rok o wynagrodzenie za dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy (z tytułu zwolnienia w celu osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem).

Podstawę obliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego ustalać – zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160, poz. 1080 z późn. zm.) – jako sumę wynagrodzenia za pracę otrzymanego przez pracownika w ciągu roku kalendarzowego, za który przysługuje to wynagrodzenie, uwzględniając wynagrodzenie i inne świadczenia ze stosunku pracy przyjmowane do obliczenia ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, a także wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy. Do składników wynagrodzenia przyjmowanych za podstawę ustalenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego nie wliczać wynagrodzenia za czas usprawiedliwionej nieobecności pracownika w pracy, w tym w związku ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem do lat 14, stosownie do postanowień § 14 w związku z § 6 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.) – str. 66 protokołu.

3.2.2. Nieterminowe przekazanie w 2009 roku równowartości naliczonego odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych na rachunek bankowy funduszu.

Równowartość dokonanych na dany rok kalendarzowy odpisów i zwiększeń na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych przekazywać na rachunek bankowy funduszu w terminie do 30 września tego roku, z tym że w terminie do dnia 31 maja tego roku kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów, stosownie do przepisów art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.) – str. 70 protokołu.

3.2.3. Niezawarcie w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w roku 2009 informacji o warunkach realizacji zadania, terminie, trybie i kryteriach stosowanych przy

dokonywaniu wyboru ofert oraz zrealizowanych w roku 2008 zadaniach publicznych tego samego rodzaju.

W ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.), zawierać wszystkie informacje wymagane przepisami art. 13 ust. 2 ustawy – str. 74 protokołu.

3.2.4. Nieprawidłowości przy rozliczeniu dotacji udzielonej w 2009 roku na realizację zadań własnych gminy z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu, polegające na:

a) przyjęciu sprawozdań z realizacji zadania (częściowych i końcowego) wraz z zestawieniami faktur (rachunków), które nie zawierały:

- numerów pozycji kosztorysu wskazujących grupy wydatków, do których należy zaliczyć daną fakturę lub rachunek,*
- daty wystawienia faktury lub rachunku,*
- numeru faktury lub rachunku – w przypadku dokumentów dotyczących okresu od 18 maja 2009 roku do końca okresu obowiązywania umowy,*

b) niedokonaniu zmiany umowy w związku z – zaakceptowanym przed dotującego – wykorzystaniem części dotacji w kwocie 1.151,25 zł na wydatki, które nie zostały przewidziane w ofercie oraz w zawartej umowie, poniesionych na: prowizje bankowe, opłatę za zawodnika, zakup artykułów chemicznych, zakup środków czystości, zakup wody oraz napojów chłodzących.

Od podmiotów, którym udzielono dotacji na realizację zadań własnych gminy, egzekwować obowiązek składania kompletnie wypełnionych sprawozdań z wykonania zadania publicznego, zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik Nr 3 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 264, poz. 2207). W – załączanym do sprawozdania – zestawieniu faktur (rachunków) opłaconych ze środków pochodzących z dotacji, zamieszczać informacje wymagane w rozporządzeniu, w szczególności nr faktury (rachunku), datę ich wystawienia oraz numer pozycji kosztorysu wskazujący grupę wydatków, do których należy zaliczyć daną fakturę lub rachunek.

Przestrzegać postanowień zawartych umów, tj. w przypadku dopuszczenia możliwości ich zmian – dokonywać ich w sposób określony w umowie (na piśmie w drodze stosownych aneksów), w tym np. w przypadku wyrażenia zgody na zmianę poszczególnych rodzajów kosztów związanych z realizacją zadania, określonych

w kosztorysie ofertowym lub harmonogramie, będącym załącznikiem do umowy – aktualizować ten kosztorys (harmonogram) w trakcie realizacji zadania bądź w zawieranych umowach przewidywać możliwość dokonywania takich zmian bez konieczności pisemnych zmian umowy, określając przy tym dopuszczalny ich zakres, mając na uwadze przepisy art. 16 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – str. 76, 77 protokołu.

3.2.5. Dokonanie wydatku ze środków uzyskanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (w kwocie 2.500 zł) na cel nieujęty w planie wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2009, tj. na zakup sprzętu sportowego oraz ubiorów dla działającego na terenie gminy klubu sportowego.

Dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za korzystanie z tych zezwoleń przeznaczać wyłącznie na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, stosownie do przepisów art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473) – str. 78, 79 protokołu.

3.2.6. Nieprawidłowości w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę oleju opałowego na sezon grzewczy 2009/2010, polegające na:

- *opisanii przedmiotu zamówienia przez wskazanie znaku towarowego (EKOTERM) – bez wskazania możliwości składania ofert równoważnych,*
- *żądaniu obliczenia ceny ofertowej w oparciu o cenę netto producenta, obowiązującą w dniu upływu terminu składania ofert, co – w sposób nieuzasadniony – utrudniało złożenie oferty w inny sposób niż osobiście, bowiem termin składania ofert upływał o godzinie 10.00 (w postępowaniu została złożona tylko jedna oferta, osobiście przez prokurenta reprezentującego wykonawcę).*

Przedmiotu zamówienia nie opisywać przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, chyba że jest to uzasadnione specyfiką przedmiotu zamówienia i zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważny”, stosownie do przepisów art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 roku Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).

Opisu sposobu obliczenia ceny oferty dokonywać w sposób zapewniający zachowanie zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 12 w związku z art. 7 ust. 1 cytowanej ustawy. W przypadku kontrolowanego postępowania dla zamawiającego nie miał znaczenia

dzień, wg którego należy podać ceny producenta w ofercie, bowiem rozstrzygające znaczenia miała marża wykonawcy, stąd nieuzasadnione było wymaganie od wykonawców uwzględnienia ceny z dnia, w którym upływał termin składania ofert. Należy zwrócić uwagę na fakt, że sposób obliczenia ceny podany w specyfikacji ma zapewnić porównywalność złożonych ofert, stąd w podanym przykładzie mógłby to być dzień np. ogłoszenia postępowania lub inny – niepozbawiający wykonawców możliwości złożenia oferty w prowadzonym postępowaniu – str. 80, 81 protokołu.

3.2.7 Bezpodstawne żądanie – od wykonawców biorących udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego – dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, w sytuacji gdy zamawiający nie opisał tych warunków w specyfikacji i ogłoszeniu, w tym:

- *żądanie wykazu osób, którymi dysponuje lub będzie dysponował wykonawca i które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia wraz z informacjami na temat ich kwalifikacji zawodowych, doświadczenia i wykształcenia – bez wskazania jaka liczba osób, o jakich kwalifikacjach, doświadczeniu i wykształceniu będzie uznana przez zamawiającego jako spełniająca warunek,*
- *żądanie wykazu niezbędnych do wykonania zamówienia narzędzi i urządzeń, które posiada wykonawca – bez wskazania jaka liczba, jakich narzędzi lub urządzeń będzie uznana przez zamawiającego jako spełniająca warunek (żądając tego dokumentu dodatkowo ograniczono wykonawcom możliwość wykazania się narzędziami lub urządzeniami, którymi dysponują lub będą dysponować),*
- *żądanie wykazu wykonanych robót budowlanych odpowiadających swoim rodzajem i wartością robotom budowlanym stanowiącym przedmiot zamówienia – bez wskazania jaka liczba robót, o jakiej wartości i przedmiocie będzie uznana przez zamawiającego jako spełniająca warunek,*
- *żądanie informacji z banku, w którym wykonawca posiada rachunek bankowy, potwierdzającej wysokość posiadanych środków finansowych lub zdolność kredytową wykonawcy – bez wskazania jaka kwota posiadanych środków finansowych lub zdolności kredytowej będzie uznana przez zamawiającego jako spełniająca warunek.*

Bezzasadne żądanie od wykonawców biorących udział w postępowaniu pn. „Przebudowa drogi gminnej Nieledew – Zagroble w miejscowości Nieledew na odcinku długości 880 mb” złożenia wraz z ofertą zaakceptowanego wzoru umowy, w sytuacji gdy wymagano złożenia oferty na formularzu zawierającym oświadczenie o zaakceptowaniu warunków umowy załączonej do specyfikacji.

Nie żądać od wykonawców dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, w sytuacji gdy zamawiający nie zamieścił w specyfikacji i ogłoszeniu opisu sposobu dokonania ich oceny, stosownie do przepisów § 1 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie

rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 226, poz. 1817), w związku z przepisami art. 22 ust. 3 i art. 25 ustawy Prawo zamówień publicznych. Żądanie dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, w sytuacji kiedy zamawiający nie opisał sposobu dokonywania ich oceny, uniemożliwia bowiem obiektywną ocenę ich spełniania w oparciu o te dokumenty. Ustalając warunki udziału w postępowaniu zamawiający winien ustalić jednoznaczne, minimalne wymogi, dostosowane do wielkości i stopnia skomplikowania zamówienia oraz do realnej sytuacji na rynku potencjalnych wykonawców. Dopiero sprecyzowanie konkretnych wymogów odnośnie do poziomu wiedzy i doświadczenia, potencjału technicznego i kadrowego oraz sytuacji ekonomicznej i finansowej, umożliwi zamawiającemu miarodajną ocenę możliwości wykonawcy, co do należytego wykonania zamówienia oraz żądanie dokumentów potwierdzających spełnianie tych warunków.

Przestrzegać przepisów art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy, stosownie do których o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy spełniają warunki dotyczące dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym. Używane przez zamawiającego w specyfikacji sformułowanie „posiadanie” nie jest tożsame z pojęciem „dysponowanie”. Dysponowanie potencjałem technicznym oznacza możliwość jego wykorzystania na etapie realizacji zamówienia, niezależnie od tytułu prawnego będącego jego podstawą, natomiast posiadanie jest pojęciem węższym, obejmującym dodatkowo fizyczne władztwo na rzeczą.

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze, że żądanie złożenia wraz z ofertą parafowanego wzoru umowy o zamówienie publiczne – w sytuacji gdy wymaga się od wykonawców odrębnego oświadczenia o akceptacji warunków umowy – jest bezzasadne, bowiem oba dokumenty (wzór umowy i oświadczenie) pełnią wówczas tę samą funkcję. Parafowany przez wykonawcę wzór umowy nie jest dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania również z tego względu, że nie daje zamawiającemu żadnych podstaw ani możliwości dokonania oceny spełniania przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu, nie potwierdza też spełnienia wymagań określonych przez zamawiającego dla oferowanych dostaw, usług lub robót budowlanych – str. 80, 81, 92, 93 protokołu.

3.2.8. Nieprawidłowości w zakresie ustalania i wypłaty jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli, polegające na:

a) nieprawidłowym ustaleniu wysokości wydatków poniesionych w roku 2009 na wynagrodzenia nauczycieli stażystów, kontraktowych i mianowanych – zatrudnionych w

Szkole Podstawowej w Trzeszczanach – w wyniku:

- *zaliczenia do wydatków na wynagrodzenia nauczycieli stażystów jednorazowych zasiłków na zagospodarowanie w łącznej kwocie 8.060,00 zł, wypłaconych nauczycielom kontraktowym; w efekcie – wykazane w sprawozdaniu – wydatki na wynagrodzenia nauczycieli stażystów zawyżono, a wydatki na wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych zaniżono o tę kwotę,*
  - *nieuwzględnienia w wydatkach na wynagrodzenia nauczycieli mianowanych ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w kwocie 4.118,49 zł, wypłaconego w grudniu 2009 r.,*
- b) nieprawidłowym ustaleniu średniorocznej liczby etatów nauczycieli stażystów i dyplomowanych – zatrudnionych w Szkole Podstawowej w Trzeszczanach – w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia i od 1 września do 31 grudnia, w wyniku:*
- *bezpodstawnego pomniejszenia etatu nauczyciela dyplomowanego o dni, w których nauczyciel przebywał na zwolnieniu lekarskim (5 dni w roku) i za które wypłacono mu wynagrodzenie chorobowe z środków ujętych w planie finansowym szkoły,*
  - *niepomniejszenia etatu nauczyciela stażysty i dyplomowanego o dni urlopu bezpłatnego,*
  - *obliczenia średniorocznego etatu nauczyciela zatrudnionego w różnych wymiarach etatu w okresie do 31 sierpnia i po 31 sierpnia, na podstawie wymiaru etatu z drugiego z tych okresów,*
- c) ustaleniu osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli zatrudnionych w Szkole Podstawowej w Trzeszczanach (S_j) jako ilorazu sumy wynagrodzeń zasadniczych faktycznie wypłaconych poszczególnym nauczycielom w 2009 roku i liczby miesięcy w roku (12).*

Przy ustalaniu wysokości i wypłacie jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli przestrzegać przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35), w szczególności:

- a) rzetelnie ustalać kwotę wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w danym roku (w składnikach określonych w przepisach art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela), mając na uwadze, że kwota ta jest podstawą obliczenia dodatku uzupełniającego, o którym mowa w przepisach art. 30a ust. 3 tej ustawy. Sposób ustalania kwoty tych wydatków wskazany został w

cz. I pkt. 4 objaśnień dotyczących załącznika nr 2 do powołanego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej,

b) średnioroczną strukturę zatrudnienia nauczycieli ustalać na podstawie średniorocznej liczby etatów nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, z uwzględnieniem uzyskania przez nauczycieli kolejnych stopni awansu zawodowego w danym roku, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 cytowanego rozporządzenia. Przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli:

- uwzględniać liczbę etatów nauczycieli w okresach, w których wypłacono im wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, zgodnie z wymiarem zatrudnienia określonym w umowie o pracę lub w akcie mianowania, zgodnie z przepisami § 3 ust. 6 rozporządzenia (także za okresy przebywania na zwolnieniu lekarskim płatnym z środków pracodawcy), natomiast nie uwzględniać liczby etatów nauczycieli, proporcjonalnie do okresów, w których pobierali świadczenia z ZUS tj. zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub zasiłek opiekuńczy, zgodnie z przepisami § 3 ust. 7 rozporządzenia;
- nie uwzględniać – proporcjonalnie do okresów, w których nie wypłacono wynagrodzenia ze środków ujętych w planie finansowym szkoły – liczby etatów nauczycieli w okresach nieobecności w pracy, za czas których nie przysługuje wynagrodzenie (np. urlop bezpłatny), stosownie do przepisów § 3 ust. 8 rozporządzenia,

c) dla każdego nauczyciela oddzielnie wyliczać osobistą stawkę wynagrodzenia zasadniczego proporcjonalnie do okresu zatrudnienia według wzoru $S_j = A \times B \times C$ (gdzie: S_j – osobista stawka wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela z uwzględnieniem okresu zatrudnienia na danym stopniu awansu zawodowego; A – stawka wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela na pełnym etacie; B – tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczyciela w przeliczeniu na pełny etat; C – okres zatrudnienia – czas, w którym nauczyciel był zatrudniony na danym stopniu awansu zawodowego i pobierał wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły w ciągu roku podlegającego analizie). W przypadku zmiany osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego S_j , wynikającej ze zmiany:

- wysokości wynagrodzenia zasadniczego, określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. Nr 22, poz. 181 z późn. zm.) lub
- posiadanych kwalifikacji lub
- tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć,

- do dalszych obliczeń jako S_j uwzględniać sumę osobistych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela obowiązujących w okresach wyznaczonych przez te zmiany.

Dokonać przeliczenia wysokości jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli, w sposób przewidziany powołanymi przepisami, a następnie – w przypadku stwierdzenia, że kwota dodatków została zaniżona – wypłacić niedopłaconą kwotę, zaś w przypadku stwierdzenia, że kwota dodatków została zawyżona – zwrócić się do nauczycieli o ich dobrowolny zwrot w wysokości nadpłaconej, a w przypadku odmowy rozważyć ich wyegzekwowanie od osób odpowiedzialnych za nieprawidłowe ustalenie i wypłacenie dodatków, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

Po przeliczeniu dodatków uzupełniających – sporządzić korektę sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w przepisach art. 30a ust. 4 Karty Nauczyciela i przekazać Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Lublinie, Radzie Gminy, dyrektorom szkół oraz związkowi zawodowym zrzeszającym nauczycieli, stosownie do przepisów art. 30a ust. 5 tej ustawy – str. 84 - 90 protokołu.

3.2.9. Nieprawidłowe ustalanie wynagrodzeń nauczycielom, którzy przez część miesiąca przebywali na urlopie bezpłatnym (miesięczną stawkę wynagrodzenia dzielono przez liczbę dni nieobecności a następnie mnożono przez liczbę dni kalendarzowych w danym miesiącu oraz nieuwzględniano w wynagrodzeniu dodatków mieszkaniowych i dodatków za wychowawstwo klasy).

Wynagrodzenie za przepracowaną część miesiąca ustalać dzieląc miesięczną stawkę wynagrodzenia przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu i otrzymaną kwotę mnożąc przez liczbę godzin nieobecności pracownika w pracy z tych przyczyn, a następnie tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmować od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc. stosownie do przepisów § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 62, poz. 289 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 91c ust. 1 Karty Nauczyciela. Szczegółowe zasady ustalania miesięcznej liczby godzin do przepracowania u nauczycieli w celu ustalenia wynagrodzenia za przepracowaną część

miesiąca wskazano w stanowisku Departamentu Strategii w Ministerstwie Edukacji Narodowej z 27 stycznia 2010 r. (bez sygnatury) w sprawie liczenia wynagrodzenia nauczyciela za przepracowaną część miesiąca – stanowisko dostępne na stronach internetowych Rzeczypospolitej www.rp.pl.

Ustalając wynagrodzenie za miesiąc, w którym nauczyciel korzystał z urlopu bezpłatnego, do jego obliczeń przyjmować składniki wynagrodzenia, określone w przepisach art. 30 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela, mając na uwadze postanowienia § 16 ust. 7 „Regulaminu wynagradzania nauczycieli”, stanowiącego załącznik do uchwały Rady Gminy w Trzuszczanach z dnia 26 marca 2009 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu wynagradzania nauczycieli, zgodnie z którymi dodatek mieszkaniowy przysługuje w okresach wykonywania pracy a także w okresach – między innymi – nieświadczenia pracy, za który przysługuje wynagrodzenie (a więc nie przysługuje za okres przebywania na urlopie bezpłatnym) – str. 87 - 89 protokołu.

4. W zakresie mienia komunalnego:

- 4.1. *Prowadzenie ewidencji analitycznej do kont: 011 „Środki trwałe” i 013 „Pozostałe środki trwałe” w sposób uniemożliwiający jej uzgodnienie z saldami i zapisami na kontach księgi głównej, dokonywanie w niej zapisów w sposób nietrwały (ołówkiem) oraz bez wskazania daty przychodu pozostałych środków trwałych.*
Niezgodność zapisów na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” z zapisami w ewidencji analitycznej prowadzonej do tego konta (różnica w kwocie 1.784,17 zł).

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów na kontach księgi głównej, zapewniając zgodność sald i zapisów na tych kontach, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Ewidencję składników majątkowych prowadzić rzetelnie, tak aby zapisy w niej dokonane odzwierciedlały stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób trwały, stosownie do przepisów art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości – str. 99, 100 protokołu.

- 4.2. *Niewskazywanie grupy, podgrupy i rodzaju poszczególnych środków trwałych w ewidencji środków trwałych.*

Środki trwałe zaliczać do właściwych podziałek klasyfikacji rodzajowej – grupy, podgrupy i rodzaju – wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia

30 grudnia 1999 r. w sprawie klasyfikacji środków trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 112, poz. 1317 z późn. zm.), w związku z art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439 z późn. zm.) – str. 100 protokołu.

4.3. *Przypadek naliczenia umorzenia środka trwałego za niewłaściwy okres (umorzenie naliczono przed przyjęciem środka trwałego do używania).*

Odpisów amortyzacyjnych i umorzeniowych środków trwałych dokonywać nie wcześniej niż po przyjęciu środka trwałego do używania, stosownie do przepisów art. 32 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Dokonać korekty nieprawidłowo naliczonego umorzenia środka trwałego wskazanego w protokole kontroli – str. 101, 102 protokołu.

4.4. *Nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji składników majątkowych przeprowadzonej w 2006 r., w tym:*

- *powołanie komisji inwentaryzacyjnej w składzie mniejszym niż wynikający z przepisów wewnętrznych oraz niekompletne wypełnianie arkuszy spisu z natury,*
- *nierzetelne przeprowadzenie inwentaryzacji, w wyniku nieujawnienia różnic inwentaryzacyjnych (mimo niezgodności, co ustalono w trakcie kontroli – wartości składników majątkowych, wynikającej z ksiąg rachunkowych na 31 grudnia 2006 r., a wartością tych składników majątkowych wynikającą z dokumentów inwentaryzacyjnych) oraz udostępnienia zespołom spisowym ksiąg inwentarzowych w trakcie spisu, o czym świadczy fakt ujęcia tych składników w arkuszach w kolejności wynikającej z ksiąg inwentarzowych.*

Inwentaryzację składników majątkowych przeprowadzać zgodnie z zasadami ustalonymi w "Instrukcji inwentaryzacyjnej" wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Wójta Gminy z dnia 18 maja 2004 r., w tym:

- *powoływać komisję inwentaryzacyjną w składzie przewodniczącego oraz pozostałych członków w składzie co najmniej trzech osób (część IV ust. 1 oraz 6 „Instrukcji...”),*
- *na arkuszach spisu z natury zamieszczać numer arkusza, godzinę rozpoczęcia oraz zakończenia spisu, imiona, nazwiska i podpisy osób materialnie odpowiedzialnych (część V ust. 3 "Instrukcji..."),*
- *w trakcie przeprowadzania czynności spisowych nie informować zespołów spisowych, dokonujących inwentaryzacji, o stanach ewidencyjnych składników (część V ust. 7 "Instrukcji...").*

Inwentaryzację składników majątkowych przeprowadzać rzetelnie, jej wyniki powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, a ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazanim w księgach rachunkowych

wyjaśniać i rozliczać w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, stosownie do przepisów art. 27 ustawy o rachunkowości – str. 102 - 104 protokołu.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania, w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Tekst Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl lub dyskietką), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze, że niezgodne z prawdą zawiadomienie o wykonaniu wniosków jest zagrożone karą grzywny, w myśl przepisów art. 27 tej ustawy.

Marek Poniatowski

Do wiadomości:

Rada Gminy Trzeszczany